

Biblioteca Universitate

2 drb.

Amb. 1.

Cluj

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Calea Regale Ferdinand 75.
Szerkesztőségi telefonszám 61.

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP
FŐSZERKESZTŐ: WOJTICZKY GYULA

Előfizetési árak: Hetenként 12,
havonta 45, negyedévre 130,
félévre 250, évente 500 lej.

HATODIK EVFOLYAM, 110. SZ.

SZOMBAI

CLUJ-KOLOZSVAR, 1932 MAJUS 14.

Az adósságok

nyomják, teszik elviselhetlenné a magán és az államgazdaság életét. A hiteletet teljesen megszünt és az adós, akiben a jószándék meg van a fizetésre, kénytelen a fizetéseket teljes bejelentéséhez menekülni, mert kegyetlen hitelezője nem ad neki időhaladékot arra, hogy fizethessen. Eddig csak a magángazdaságban fordultak elő a fizetéseket teljes bejelentéséhez menekülni, mert kegyetlen hitelezője nem ad neki időhaladékot arra, hogy fizethessen. Eddig csak a magángazdaságban fordultak elő a fizetéseket teljes bejelentéséhez menekülni, mert kegyetlen hitelezője nem ad neki időhaladékot arra, hogy fizethessen. Eddig csak a magángazdaságban fordultak elő a fizetéseket teljes bejelentéséhez menekülni, mert kegyetlen hitelezője nem ad neki időhaladékot arra, hogy fizethessen.

Annak a nagy háborus lakodalomnak, ami 1918-ig tartott, meg kell fizetni a számláját, nem beszélve arról, hogy a zsarindettokat, a háboru utáni fegyverkezések számláját is követelik a hitelezők. A nagy farsangolásnak most van a böjtje. Egy darabig csak mentek az á contok a cehre, de amikor már nem lehet odaszólni a számlát követelő gazdának, hogy írja fel a löbbit... a duhajkodóknak szégyenkezve kell bevallaniok, hogy már a contot sem tudnak fizetni a cehre, tehát várjanak.

Ha hitele lenne a mulatozónak, várának. De mivel nincs, jó csárdai szokás szerint a kabátlehuzás következik. A hitelező bankároportok és államok az adós államok vasutjai és adójövedelmei iránt érdeklődnek és az érdeklődés célja a kabátlehuzás... Azaz érdeklődés, hogy érdemese-e lehuzni a kabátot.

Vannak hitelképes egyének, akik eddig szorgalmasan fizettek napra, órára, percre a nagy Molochnak, a külföldi hitelezőnek és az ilyen hitelképes egyénnel szemben a hitelező hangja is enyhébb, sőt még újabb hiteltre is hajlandó. Ilyen a mi esetünk is. Rist ur, aki mint külföldi szakértő a francia tőkét képviseli nálunk, olyan kijelentéseket tesz, hogy egymilliárd frank kölcsönre van szüksége Romániának a szanáláshoz. A kölcsönt minden valószínűség szerint meg is kapjuk, mert eddig pontosan fizettünk, de a feltétel az, hogy egy év múlva megnézzük, hogy mire költöttük és addig is tanulmányozzák az adó és vámbevételeket. Ha tényleg szanálni akarják az országot, akkor elég elhinni azt, hogy mint minden más államban, nálunk is érződik a gazdasági válság, de semmi szükség nincs arra, hogy belső ügyeinkbe beletekintsenek. De a külföldiek mást csinálnak. Amit tesznek, az magyarul szólva nem más, mint amikor a csárdás vizsgálgatja a kabátunk, hogy megéri-e az újabb cehet. Nem jól van ez így. Ha tényleg bízunk bennünk, akkor becsületesebb dolog volna várni a számlával, amíg fizetni tudunk és nem újabb adósságokkal szaporítani az eddigi terheket.

Egymilliárd frankos kölcsönre van szüksége Romániának a szanáláshoz, — mondja Rist francia szakértő

BUCURESTI. Beavatott körök szerint Charles Rist már a végső konkluziókhoz jutott el és ezeknek jegyében alkotja meg véleményét.

A román költségvetési politikának a további áldozatkészség jegyében kell haladnia. A szanálás lehetővé tételére Rist 1 milliárd francia frank kölcsönt tart szükségesnek 1 évre 3—4 százalékos kamattal.

Egy év múlva újabb szakértői vizsgálat ellenőrizné, hova fordították a kölcsönt és mennyiben fogadták meg

a szakértők különböző irányu tanácsait.

Az 1 milliárd frank kétharmad részét a belföldi szállítók köteleléseinek kiegyenlítésére fordítanák, egyharmada jutna a köztisztviselők és a nyugdíjasok illetményhátralékainak kiegyenlítésére. Mint már említettük, politikai körökben tartanak attól, hogy az új francia kormány esetleg nem lesz hajlandó Romániának az előző kormány által kilátásba helyezett kölcsönt

nyújtani. Az Adeverul ezzel szemben megállapítja, hogy

az összes francia kormányok Románia iránt teljes jóindulattal viseltetnek és felétlenül számítani lehet arra, hogy a megalakítandó új kormány legalább olyan megértéssel lesz Románia iránt, mint az előző volt.

Charles Rist és Auboin, valamint társaik a közeljövőben hazautaznak, de előzőleg még néhány centrumban tanulmányozni fogják az adókiivetést és adóbehajtást.

Miniszteri padsorokon ugráltak át a rendőrök a német parlamentben, hogy letartóztathassanak négy verekedő Hitlerista képviselőt

BERLIN. A birodalmi gyűlés 287 szavazattal 257 ellenében elvetette a birodalmi kormány ellen előterjesztett bizalmatlansági indítványt. Az egyes birodalmi miniszterek elleni

bizalmatlansági indítványok feltéti szavazás félbeszakadt, mert nemzeti szocialista képviselők a Hitler-párt éttermében, majd később a parlamenti folyosón tetleg inzultáltak és súlyosan összeverték Klotz volt nemzeti szocialista vezetőségi tagot,

a Reichsbanner szervezet egyik lapjának munkatársát. Klotz, aki a nemzeti szocialistapártból történt kilépése után

röpiratban leleplezéseket adott közre a nemzeti szocialistapárt néhány képviselő tagjáról s volt rohamesapataik vezetéséről,

gyanútlanul lépett be az étterembe s nem is képzelte, hogy brutális támadásban lesz része. Heine nemzeti szocialista képviselő három másik nemzeti szocialista törvényhozóval együtt nekiesett Klotznak s dulakodás közben súlyosan összeverték. A botrány a folyosón folytatódott s csak hosszabb idő után sikerült a hírlapíró a támadók kezei közül kiszabadítani. Heine és társai ezután bementek az ülésterembe s körülvették magukat pártbeli képviselőtársaiktól, hogy megnehezítsék a hozzáférékötést. Loebe elnöknek jelentették a történeteket, mire

az elnök enuncia, hogy a testi sértést elkövetett képviselőket 30 ülésről kizárja s mivel a képviselők az üléstermet elhagyni nem voltak hajlandók, közölte a birodalmi gyűléssel, hogy elnöki jogánál fogva a renitenskedőkkel szemben rendőri karhatalmat vesz igénybe s emiatt az ülést berekeszti.

Rövidesen Weiss berlini rendőrfő-

nökhelyettes vezetése alatt polgári és egyenruhás rendőrök csoportja jelent meg az ülésteremben. Először a közönség számára fenntartott karzatokat ürítették ki, majd a miniszteri széksorokon átugrálva megközelítették a nemzeti szocialisták gyűlésétől körülvevett képviselőket.

A nemzeti szocialisták állandó lármája s hosszas huza-vona közben a

rendőrök letartóztatták Heinet és képviselőtársait.

Kihallgatásuk után is letartóztatásban maradtak, mert a tanuk vallomásaikkal ellenkező képet adtak tettükről és a botrányról.

A négy törvényhozó pénteken már büntetőbíró elé kerül, aki gyorsított eljárással ítéleket feleltük. A birodalmi gyűlést most már csak hetek múlva fogják újra összehívni.

Egy miniszter és öt alminiszter távozott a kormányból

A király aláírta a Vasilescu Carpen kereskedelmi és ipar-miniszter felmentéséről szóló dekretumot és Tascu volt berlini követet nevezte ki utódjává. Az új miniszter csütörtök

délben már le is tette az esküt.

Egy másik dekretum felmenti állásaitól Tataru, Stanciu, Buzdugan, Metes és Christi alminisztereket.

Számos európai kormány készül külföldi fizetéseinek beszüntetésére

GENF. A Journal de Geneve szerint a viszonyok kényszerítő hatása alatt közelebből egész sor közép- és kelet-európai állam fog proklamálni transzfermoratóriumot. Valószínűnek tartják, hogy Ausztria lesz közöttük az első.

Szörnyű vihar pusztított a Regátban

BUCURESTI. Az éjszaka folyamán szörnyű vihar dühöngött az Alduna mentén. Az orkán Braila környékén volt a legerősebb, ugyannyira, hogy a gőzhajók sem bírtak a kikötőből kiindulni. A vihar hatalmas károkat

okozott. Cégtáblákat vitt el, háztetőket sodort magával, számos ablakot benyomott és szörnyű pusztítást eszközölt a telefon és a táviró-vonalakban. Az anyagi kár sok millióra rug.

Az adóbehajtásokról és a tisztviselői fizetésekről tárgyaltak a pénzügyminiszteriumban

BUCURESTI. A pénzügyminiszteriumban csütörtökön ankét volt, amelyen a francia szakértők és a pénzügyi vezérfelügyelők vettek részt. Az értekezleten igen fontos ügye-

ket tárgyaltak. Így szó került az adóbehajtások forszírozásáról, a tisztviselő fizetések és nyugdíjilletékek kiegyenlítéséről, valamint a szeszmonopólium bevezetésének ügyéről is.

Százezrek kísérték utolsó útjára a meggyilkolt köztársasági elnököt

PÁRIS. Doumer elnök temetése százezrek részvételével zajlott le csütörtökön délelőtt Párisban. Amerre a temetési menet elvonult, az utvonalakokat mindenütt katonai kordon szálalta meg.

A temetési menet délelőtt féltíz óra körül állott össze az Elysée palota előtt. A temetési menetben elől a különböző egyesületek delegátusai haladtak hosszú sorokban. A halottas kocsit a koszorút vivő kocsik megszámlálhatatlan sokasága haladta. A halottas kocsi mögött az elnök özvegye és családtagjai haladtak, akik mögött Lebrun, az új köztársasági elnök és a távozó kormány tagjai meneteltek. Ezután a diplomaták, szenátorok, képviselők, katonai és polgári előkelőségek sűrű sorai következtek.

A menet a Városháza tér felé vonult, majd a Szajna hídján áthaladva, a Notre Dame székesegyház előtt állott meg. Itt a koporsót levették a gyászkoszról és egy előre elkészített katafalkra helyezték.

Verdier, Páris biboros püspöke, egy órán keresztül tartó misét celebrált fényes segédlettel a halott emlékére. A mise befejezése után a koporsót újra gyászkoszra tették, majd a menet meg alakulása után a gyászoló közönség a Pantheon felé vette útját. A Pantheon előtt az előkelőségek részére hatalmas tribünöket készítettek elő. Doumer koporsóját a Pantheon lépcsőzetére helyezték, melynek megtörténte után Tardieu mondott gyászbeszédet az elhunyt koporsója fölött.

Tardieu beszédében azt hangoztatta, hogy a francia köztársaság hatvan egy éves fennállása alatt másodszor történt meg, hogy becsutott merénylet oltotta ki a köztársasági elnök életét. Ezután Doumer érdemeit méltatta a miniszterelnök. Kiemelte Doumer bölcsességét, jóságát, emberszeretetét. Végezetül arra hívta fel Franciaország népét, hogy teremse meg a nemzeti egységet és a haza szolgálatában legyen összetartó.

A Panthentől a temetési menet a vaugirardi temető felé indult. Azokon az utcákon, ahol a menet a Pantheon től elvonult, a párisi helyőrség összes csapatai defilíroztak a koporsó előtt. A katonai defilírozás után a volt front harcosok és egyesületek levett kalappal haladtak el a gyászkosz előtt. A közönség nagy tömegei egészen a vaugirardi temetőig kísérték a volt elnök földi maradványait, ahol a koporsó újabb besztertelése után a családi kriptában helyezték örök nyugalomra Doumer elnököt.

Visszaverték a japánok a mandzsuri kinai bandákat

LONDON. A mandzsuri Karbin közelében japán csapatok heves harcok után szétszórta és visszavetettek egy kétezer főnyi kínai irreguláris bandát. Csang-Csunban elterjedt hírek szerint a japánoknak az a szándékuk, hogy az északmandzsuri vasutvonal egy részét saját vasutasik vezetése alá helyezik.

Hosszu ideig fog tartani a francia kormányválság

PÁRIS. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Lebrun csak június 5-én, vagy 6-án óhajta megkezdeni tárgyalásait a pártvezérekkel. Az a kívánsága, hogy

előbb a törvényhozás alakuljon meg s csak azután kerülhet sor a kormányválság megoldására.

A Tardieu-kormány csaknem négy hétig kizárólag a folyó ügyeket fogja vezetni s nem él semmiféle irányban kezdeményező lépésekkel. Ha időközben olyan problémák merülnének fel, amelyek fontossága megkövetelné, a régi képviselőházat, melynek mandátuma a hónap végén jár le, még esetleg egy ülésre összehívják.

Mit tárgyal a ma megnyíló kisanant konferencia?

PÁRIS. Belgrádban pénteken kezdődik a kisanantkonferencia. Foglalkozni fognak többek között a jóvátételek, a biztonság és a leszerelés problémáival, valamint a dunai gaz-

dasági együttműködés kérdésével. A román és csehszlovák külügyminiszterek az értekezlet után vasárnap hagyják el a jugoszláv fővárost.

Két újabb öngyilkosság Tordán

TORDA. A Strada Mircea Vooda 8. szám alatt öngyilkosság történt. Tóth Ilona 16 éves leány megmérgezte magát alberletli szobájában. Reggel házigazdája holtan találta. Az öngyilkos-

ság oka szerelmi bánat.

A másik öngyilkosság a Strada Romana 38. szám alatt történt, ahol egy Kosobocsky Anna nevű asszony marószódát ivott.

Ismét akadályokat gördítenek a külföldi állampolgárok itt tartózkodása elé

Csak azok kerülnek a revíziós bizottság elé, akiknek utlevele 1933. augusztus elsejéig érvényes

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megbízható helyről származó értesülésünk szerint csak azok az idegen állampolgárok kerülhetnek a revíziós bizottság elé, akik 1933. augusztus elsejéig való érvényességgel ellátott utlevéllel rendelkeznek.

Ezek az idegen állampolgárok az iratok csatolásával egyidejűleg kötelesek bemutatni utlevelüket is, hogy azoknak érvényességét a sziguranca megállapítsa.

Azoknak, akik ezeknek a feltéte-

leknek nem felelnek meg, az utlevélben jelzett tartózkodási határidő leteltével el kell hagyniok az ország területét. Az iratok csatolásának időpontját a belügyminiszter még nem közölte, annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy az erre vonatkozó rendeletet még május huszadika előtt kiadják. Eppen ezért mindazoknak, akiknek érdekük, hogy az országban maradhassanak, kötelességük arról gondoskodni, hogy az utlevelüket meg hosszabbítsák.

Lemondott a hadügyi tárcáról Groener német miniszter

BERLIN. Groener birodalmi belügy- és hadügyminiszter levelet intézett Hindenburg birodalmi elnökhöz, melyben

kérte, hogy a hadügyminiszteri tárcára betöltése alól mentse fel.

Az elnök elhatározása még nem ismeretes. A birodalmi kormányhoz közelálló körökben Groener elhatározását főként azzal magyarázzák, hogy

az utóbbi időkben egyre exponáltabb politikai szerepet vállaló belügyi tárcá birtokosa alig végezhétné a politikamentes haderő minisztériumát.

Arra az esetre, ha az elnök megadja a felmentést Groenernek, a hadügyi tárcára Hammerstein tábornokot, esetleg Reeder admirálist, a tengerészeti vezérkar főnökét kombinálják.

Hat orosz emigránst tartóztattak le a Gorgulov merénylettel kapcsolatban

PÁRIS. Gorgulov. Doumer elnök gyilkosa, újabb vallomásában eladta, hogy

évekkel ezelőtt Hindenburg, Masaryk és Lenin ellen is merényleteket volt szándékában elkövetni,

de letett szándékáról. Állítólag e tervek elkeseredésében forgatta fejében.

Párisi orosz emigránsok azt szeretnék most beigazolni, hogy Gorgulov álnevet használ.

Az hangoztatják, hogy a gyilkos merénylet csak azért használja Gor-

A merénylettel kapcsolatban gulow irásait, hogy igazi nevét leplezze.

a belga-francia határon három, Nizzában szintén három orosz emigránst őrizetbe vettek.

Rendőrfelügyelők vannak utban Párisból Bern, Berlin és Prága felé, hogy Gorgulov multja ügyében nyomozzanak. Ki akarják deríteni azt a rejtélyt is, honnan származott az a negyvenezer francia frank, amit Gorgulov házasságkötése után bankba letétbe helyezett.

SZINHÁZ

Fedák Sári vendégjátéka. A színházi világ legnagyobb eseménye: Fedák Sári négy estére lejön Kolozsvárra vendégszerepelni. Fedák Sári, aki otthon van Budapesten, Berlinben, Bécsben, Londonban, Párisban, Newyorkban, akinek egy egész világ tapsolt és tapsol még ma is, végre eljön hozzánk is és négy leghíresebb szerepében mutatkozik be. Vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán este 9 órakor: Antónia, Málnás Miskát, Okos Mamát, Szibillt játsza el. Szerepeit, amelyekben egész Európa ünnepli. Mind a négy vendégjátéka a premier-helyáras jegyek már most kaphatók a színház elővételi pénztáránál.

Szombaton d. u. 2 és fél órakor: *Fekete száru cseresznye.* (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárasokkal. Sorozatsz. 216.)

Szombaton éjjel 10 és háromnegyed órakor: *Nászéjszaka.* (Operette repris csak felnőttek részére: Mozihelyárasokkal! 40, 30, 20 és 10 lej. (Sorozatsz. 217.)

Vasárnap d. e. 11-kor: *Maricza grófnő.* (Nagyon olcsó matinéhelyárasokkal. Személyes páholy 80, az összes földszinti helyek 20, erkélyülések 10 lej. Sorozatsz. 218.)

Vasárnap este 9-kor: *Antonia.* (Fedák Sári Vendégjátéka. Premier helyárasokkal. Bérletszünetben. Sorozatszám 219.)

Hétfőn este 9-kor: *Málnás Miska.* (Fedák Sári vendégjátékával.) Premierhelyárasokkal. Bérletszünetben. Sorozatszám 220.)

Kedden este 9-kor: *Okos mama.* (Fedák Sári vendégjátékával. Premierhelyárasokkal. Bérletszünetben. Sorozatszám 221.)

Szerdán este 9-kor: *Szibill.* (Fedák Sári búcsufőlépése. Premierhelyárasokkal. Bérletszünetben. Sorozatszám 222.)

A Szinkör Mozgó heti műsora:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: 5, 5, 7 és este 9 órakor: Az amerikai Paramount szenzációs világfilmje: *Édes légyott* (Egy óra veled). A főszerepekben: Maurice Chevallière és Jeanette MacDonald. Helyáras: 10, 20 és 30 lej.

Kedden d. e. 11 órakor: *Tűzmadár.* (Ujdonság nagyon olcsó mozihelyárasokkal. Jegyek ára 5 személyes páholy 80 lej, az összes földszinti jegyek 20, erkélyülések 10 lej. Sorozatsz. 215.)

Kedden d. u. 6 órakor: *Fehér ló.* (Nagyrevü operette-ujjdonság mozihelyárasokkal. 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatsz. 214.)

ROMÁNIA FŐVÁROSI
MAGYAR LAPJA A

BUKARESTI
MAGYAR KURIR

MINDENÜTT
ARA
3
LEI
OLVASHATÓ

Hindenburg birtokán tölti a pünkösdi. Berlinből jelentik, hogy Hindenburg elnök este elutazott Berlinből birtokára, Neudeckbe, ahol a pünkösdi ünnepeket tölti.

Olvassa és terjessze
a Mai Világot

FEDÁK SÁRI vendégjátéka

Vasárnap, 1932. május hó 15-én este 9 órakor:

Antónia

Kedden, 1932. május hó 17-én este 9 órakor:

Okos mama

Jegyek már kaphatók a színház elővételi pénztáránál!

Hétfőn, 1932. május hó 16-án este 9 órakor:

Málnás Miska

Szerdán, 1932. május hó 18-án este 9 órakor:

Szibill

Megmérgezte magát a New-York szállodában egy fiatal urileány

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este 7 óra tájban a Newyork szállodában óriási riadalom támadt. A személyzet izgatottan szaladgált ide-oda.

— Orvost, hamar a mentőket! — kiáltották.

A portás végre észbekap, a mentőket hívja és néhány perc múlva a 63-as szoba ajtaján eltűnik dr. Naghi Teodor mentőorvos. Az ajtó előtt óriási csoportosulás és jó félóra múltán kijön az orvos és a következőket mondja a személyzetnek:

— Tul van a veszélyen, de most már hagyják nyugodtan aludni.

A 63-as szoba titka

Mintegy 3 nappal ezelőtt egy fiatal nő állított be a Newyork szállodába és szobát kért. A bejelentő lapra a következőket írta: Markovits Ida házi lány, Viisoare, Torda megye. A fiatal urileány a 63-as szobát kapta. Csendes jó vendég. Nem megy sehová, hozzá sem jön senki. A személyzettel udvarias és oly csendesen viselkedik, hogy az már szinte feltűnő.

Tegnap reggel bezörgötte a szobaasszonyt és a pontos idő után érdeklődött.

— 8 óra, — hangzott a válasz.

— Köszönöm.

A szobaasszony már megy is kifelé és Markovits Ide becsukja a szobaajtót.

A kíváncsi szobaasszony

A szobaasszonynak feltűnő volt, hogy egész nap nem látta Markovits Idát, aki már reggel 8 órakor érdeklődött az idő után. Kérdi a pincért, hogy volt-e a kisasszony reggelizni. Nem.

A szobaasszony rosszat sejt és bekopog a 63-as szobába. Semmi válasz. Zörget, majd bekialt:

— Kisasszony, mi van magával? Csak a visszhang felel.

Megunja végre a zörgetést, bekukuskál a kulcslyukon és legnagyobb megdöbbenésére azt látja, hogy

Markovits Ida, a 63-as szoba lakója a szállodai szoba padlóján fekszik félig meztelenül.

A szobaasszony erre saját kulcsával kinyitja az ajtót és éleszteni kezdi az eszméletlen leányt. Ez nem mozdul. Ijedtében fellármázza a szobát, kijönnek a mentők. Gyomormosás, egy koffein injekció, az eszméletlen leány éledni kezd és a mentőorvos meglepedve mondja:

— Most már tul van a veszélyen, vigyázzanak rá.

Az öngyilkos urilány levele

A mérgezési esetről értesítették a rendőrséget is. Az ügyeletes rendőrtiszt kiszáll a helyszínére és az asztalon egy megkezdett levelet talál.

„Édes Szüleim! — írja az öngyilkos leány. — Bátor vagyok, én már semmitől sem félek, mert öt darabot bevettem... Kissé ráz a hideg és reszketek... az erőm fogy... keserű nagyon, de beveszem a hatodikat is... Édes szüleim! Ne haragudjatok rám ezért! Ne is buslakodjatok miattam. Temesetek el itt Kolozsváron.“

És itt vége szakad a megkezdett le-

vélnek, valószínűleg ekkor már hatott az erős mérge. A kutató rendőrtiszt még három papirlapot talált te-
leirva lángoló lírával. Az egyikben cím helyett ez díszleg: „Mi a csók?“

Epilógus

Az urileány a gyomormosás óta alszik és álmára angyalok helyett egy markos rendőr vigyáz. Ha felébred, ez a rendőr fogja elkísérni a kerületi kapitányságra, hogy egy 20 éves leány miért akarja eldobni magától az életet.

Visszavonták Japánba a sanghaji csapatokat, de azért továbbra is készenlétben állanak

LONDON. A japán külügyminisztérium kommunikált tett közzé, melyben beigérik, hogy

a japán csapatokat egy hónapon belül visszavonják Sanghaiból s a városban letelepített japánok védelmére csak annyi katonát hagynak vissza, amennyi a viszály kitörése előtt is Sanghaiban volt.

A japánban visszashállítandó es-

patok a déljapán kikötőkbe visszaérkezve

továbbra is készenlétben maradnak,

hogy visszashállíthassák azokat, amennyiben ennek szüksége mutatkoznék. A kommuniké végezetül megjegyzi, hogy Japán ezuttal is dokumentálni kívánja a csapatok visszavonásával, hogy Sanghai körül nincsenek s a múltban sem voltak területi törekvései.

Irodáik bezarására határoztak el magukat Torda ügyvédjei, ha adójukat nem csökkentik és adósságuk törlesztésére nem adnak hosszabb haladékot

TORDA. Dr. Ratiu Ágoston tordai ügyvéd, a tordamegyei ügyvédi kamarai elnök néhány nappal ezelőtt gyűlésre hívta össze Torda ügyvédjeit. A gyűlés összehívását a tordai ügyvédi kara súlyosan ránehezédő mai árviszonyok tették szükségessé, amelyek sürgős orvoslást kívánnak. A gyűlés egyhangú határozattal kimondta, hogy

a tordai ügyvédek követelik az adók 50 százalékos csökkentését és a hátralékok 30 év alatti törlesztését.

Ha pedig kívánásaik teljesítését nem nyernek, bezárják irodáikat. A gyűlésen szóba került, hogy a jö-

vedelem az utolsó egy év alatt is mennyire megcsappant. A tordai járásbírósnál és törvényszéknél ebben az évben tárgyalásra került ügyek száma csak felét teszik ki a tavaly ugyanazon napig tárgyalt ügyeknek.

Ehhez járul az elviselhetetlenül magas adó, amelyet az ügyvédekre — a jelenlegi helyzet teljes figyelmen kívül hagyása mellett — átlag

300 ezer lejes jövedelmi alapon vetettek ki.

A tordai ügyvédek mozgalma bizonyára csatlakozásra fogja bírni az ország több megyéinek és városainak ügyvédjeit is.

Veszedelemes lenne, ha a leszerelési konferencia eredmény nélkül érne véget

BERLIN. A birodalmi gyűlés hajnali félháromig tartott ülésben folytatta a kormány bel- és külpolitikája feletti vitát. Felsőalt Brünig birodalmi kancellár is, aki egy óras beszédben ismertette a helyzetet. A kancellár hangoztatta, hogy Genfben a leszerelési világkonferencián felszólt államférfiak beszédeiből azt a meggyőződést lehetett meríteni, hogy a hatalmak kormányai kezdenek közeledni a német leszerelési állásponhoz.

Brünig sikra szállott azért a meggyőződésért, hogy a leszerelést a háboruban vesztes államok lefegyverzésével már több mint évtizeddel ezelőtt megkezdették, s most a hatalmak kormányain a sor, hogy a népek egyenjogúságának elve alapján a megkezdett leszerelést általánossá tegyék.

Veszedelemes lenne — mondotta Brünig — ha a konferencia eredmény nélkül érne véget. A népek a végtelenségig türelmetlenek s a leszerelés elodázása katasztrófális hatásai lenne a válságban sinylődő világra.

Az igazi béke korszaka csak a leszerelés végrehajtása után fog elkövetkezni.

A jóvátételek kérdésében Brünig újlag leszögezte, hogy a politikai adósságokat törölni kell, mert különben nem nyílik út a népek együttműködésére. Ha ez megtörténik, Németország nem fog elzárkózni attól, hogy tárgyaljon a magas vámok leépítéséről. A kancellár felhívta a nemzetet az erők egyesítésére s akkor kilátás van arra, hogy a kritikus időköt meg-
rázkódttatások nélkül át lehet élni.

Baleset érte az osztrák köztársaság elnökét

BÉCS. Miklas szövetségi elnök megcsuszott s esés közben szemé alatt és karján sérüléseket szenvedett. Néhány napik nem hagyhatja el a szobáját.

Ismét hamis százejesekkel fizettek a kolozsvári csirkepiacon

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi időben a kolozsvári csirkepiacon és a baromfi vásáron számos ízben hoztak forgalomba hamis százejeseket. Tegnap délelőtt ismét több hamis százejes került forgalomba a csirkepiacon. A rendőrség bevezette a nyomozást a hamispénzek terjesztőinek kézrekerítésére.

Szabadrábra helyezték a május elsején letartóztatott ifjumunkásokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Csütörtökön délben a vizsgálóbíró szabadrábra helyezte Samson Andor, Grosz Sándor, Hickl Rezső, Jakab József, Jakab Mendel, Simon Gyula és Simon Jolán ifjumunkásokat, akiket május elsején tartóztattak le a vörös zászlós felvonulásért, amelyről annak idején beszámolt a „Mai Világ.“

Husz év után megint Kolozsváron van Fedák Sári

CLUJ-KOLOZSVÁR. Fedák Sári, a nagy magyar operett színész, aki a Magyar Színházban vendégszerepel négy napon át, csütörtök délután Kolozsvárra érkezett. A művész az Astoria Hotelben szállt meg. Fedák Sári, aki közel két évtizede járt utóljára Kolozsváron, megérkezése után átöltözött és elment megtekinteni a város nevezetességeit. A nagy művészt az uccán számosan felismerték és meleg üdvözlésben részesítették.

Pénzbírságra változtatták át Szász Endre szerkesztő fogházbüntetését

CLUJ-KOLOZSVÁR. Csütörtökön tárgyalta az ítélőtábla Szász Endre, a Keleti Újság felelős szerkesztőjének felelősségi ügyét. Szász Endre a népszámlálással kapcsolatban írt cikke miatt került a bíróság elé és a kolozsvári törvényszék államellenes izgatás címén 3 havi elzárásra ítélte. Az ítélőtábla ezt az ítéletet megváltoztatta és fogházbüntetés helyett 6000 lej fő és 4000 lej mellékbüntetéssel sújtotta Szász Endrét, aki felebbezett.

Belső kölcsönt bocsájt ki Amerika

LONDON. Amerikai hivatalos körök munkaalkalmakat teremtő belső kölcsön tervével foglalkoznak. A terv megértő támogatásra számíthat nemesak republikánus törvényhozóknál, hanem demokratapárti körökben is.

ASTRA MOZGÓBAN

MEGNYITÓ ELŐADÁS

3, 5, 7 és 9 órakor

Szerelmi könnyek

Szenzációs drámai újdonság
CLIVE BROOK AMI HARDING
CONRAD NAGEL szereplőkkel

Leszállított helyárak:

10, 15, 20, 25 lej

Magyar Színház • Dácia mozgó

3, 5, 7 és 9 órai kezdettel az amerikai Paramount szenzációs világhírnév:
Édes légyott (Egy óra veled)
Fősz.: Maurice Chevalier és Jeanette Mac Donald. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Opera és Nemzeti Színház

Pénteken a társulat turné-
zása miatt nincs előadás.

Corso filmszínház

Világsiker aratott nagy premier 3, 5, 7, 9 órai kezdettel. Ezen filmet nem kell össze-
tevesztetni más ilyen című filmekkel.
Két szív egy dobbanás
Zenés, énekes, táncos filmoperett! Fősz.: Lilian Harvey, Wolf Albach-Retty, Kurt Lilien, Halmay Tibor. Műsor előtt hangos journal.

EDISON Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

Csodaműsor! 2 németül beszélő filmszínház 20 felv.
I. KÉK ANGYAL
Mélyen megható dráma 14 felv. Fősz.: Emil Jannings, Marlene Dietrich, Hans Albers, Huszár Puffy.
II. Borneói szökevény
vigjáték 12 felv. Fősz.: Lilian Harvey, Igo Sim, Harry Halm.

Carmen mozgó

A TÁBORNOK
Megható orosz dráma 8 felv. Hangos és beszélő film. Fősz. Conrad Veidt, Olga Tschichowa.
Pótműsor: A szerelők és Megfogtam a skótot.

Nyugdíjas-Világ

Impozáns rendben történt a nyugdíjasok csütörtök délelőtti felvonulása

Szerdán délelőtt 10 órakor mintegy 300 főnyi nyugdíjas vonult fel a prefektura elé, hol dr. Colbazi megyei prefektus fogadta a nyugdíjasoknak Pop Valér és dr. Ille Nicolae elnökök vezetésével 6 tagú küldöttségét.

A küldöttség vezetői

feltárták a prefektus előtt a nyugdíjasok kétségbeejtő helyzetét,

s a legapróbb részletességgel minden sérelmét előadva,

kérték a prefektus sürgős és erélyes közbejárását a kormánytól az ez évi nyugdíjak azonnali kifizetése,

valamint aziránt, hogy a múlt évi kifizetetlen bonókkal a nyugdíjasok házigazdái adójukat fizethessék.

A prefektus a legnagyobb megértéssel hallgatta meg az előadott panaszokat és kérelmeket s válaszában

biztosította a nyugdíjasokat legmesszebbmenő jóindulatáról és pártfogásáról.

Egyben ígéretet tett, hogy Bukaresttel azonnal felveszi az összeköttetést, majd rövidesen felutazik és személyesen fog közben járni a nyugdíjasok érdekében.

A küldöttség melegekkel vette tudomásul a prefektus válaszát s azután az uccán várakozó nyugdíjasokkal impozáns rendben és csendesen a nyugdíjas szövetség Piata Cuza Vodai helyiségének udvarára vonult, hol az ekkorra már meglehetősen felszaporodott nyugdíjasoknak beszámolt a fogadtatás eredményéről.

Dr. Ille, majd Drăgiceanu ny. ezredes szólottak megnyugtató és lelkesítő hangon a nyugdíjasokhoz. Végül Pop Valér elnök a töle megszokott lelkesedéssel és hévvel

esetelte a nyugdíjasok másfél-éves meddő küzdelme utáni szomorú helyzetét,

rámutatott annak okaira,

az egyesület kebelében dúló viaszlykodásokra,

s felhívta a nyugdíjasokat, nyilatkozzanak, hogy meg vannak-e elégedve az ő vezetésével és

biznak-e benne?

Az összegyűlték egyhangulag biztosították az elnököt bizalmukról, mire ő szent esküvel fogadta, hogy a nyugdíjasok ügyének soha árulója nem lesz.

Az összegyűlték az elnök lelkes éljenzésével csendben szétoszlottak.

Diákzavargások miatt bezárták a saragosai egyetemet

PÁRIS. Saragosában az egyetemet diákzavargások miatt bezárták. A főiskolai hallgatók a szigorított vizsgarend ellen tüntettek s több ízben összeütköztek a karhatalommal.

Súlyos veszteségekkel zárult a cseh bankok tavalyi üzletéve

BAZEL. A lapok szerint az alapítókezesi vállalatok ellenére a gazdasági válság okozta károk nagy súlytal nehezedenek továbbra is a prágai nagy pénzintézetekre és a leírások a mérlegekben a veszteségeknek csak egy részét tüntették el. Szakkörök azt hangoztatják, hogy a nagybankoknál újabb mélyebbre ható intézkedéseknek kell követniük az alapítókezesi vállalatok és leírások első lépését.

Segítsünk adományainkkal a kolozsvári árvizkárosultakon

Világgazdasági csődöt jelent a további árzuhanás

LONDON. Gazdasági és pénzügyi körökben az a felfogás alakult ki, hogy

a világgazdaság csődjét csak a további árzuhanások megakadályozása révén lehetne elhárítani.

Százötvenmillió fontos valutapolitikai alapot létesít az angol kormány

LONDON. Közlebről megalakul parlamenti felhatalmazás alapján az a 150 millió fontos alap, amely a valutapolitikai szolgálatot függetleníti fogja a jegybanktól, s

ráhárítja a valuta árfolyamtartásával járó kockázatot az államkincstárra.

Az alap birtokába idegen valuták és arany kerülnek, amelyeket fel fog-

Egyre erőteljesebben sürgetik a világgazdasági krízis enyhítése érdekében létrehozandó amerikai-angol együttműködést, amellyel szembe szállani rendkívül nehéz lenne és amelyhez nem kétséges, hogy Franciaország is csatlakoznék.

nak használni azokhoz a műveletekhez, amelyek a font nemzetközi árfolyamának kiegyensúlyozásához szükségesek.

Az új rendszerrel elkerülhetővé válik, hogy

a jegybank részvényesei viseljék a kormány valutapolitikai törekvéseinek következményeit,

de másfelől a hitelélet sem fog szenvedni a valutapolitika miatt.

SPORTVILÁG

Rekord-bevétele lesz a Schmelling-Sharkey boxmeccsnek. Newyorki jelentés szerint a Schmelling-Sharkey mérkőzés bevételeinek 42.5 százalékát a világbajnok kapja. Sharkey illetménye 10 százalék lesz. A kiadott jegyek ára 3.45—23 dollár. Eddig 15 ezer darabot adtak el a 23 dolláros jegyekből s a 17 és egynegyedesekből tizezret.

A profi Nurmi versenyeken vesz részt. Londonból jelentik: Sportkörökben feltűnést keltett, hogy Nurmi profivá történt nyilvánítása ellenére Helsinkiben részt vett egy erdei futóversenyen, melynek távja 9 kilométer volt.

A tekéző szövetség hírei. Kedden avatta fel a szövetség a 32 és 33-ik csapatát és együttal a 9 és 10 számú hivatalos versenypályáit Marosvásárhelyen. Ez alkalommal a szövetség két kolozsvári csapata, az FTC és az Avram Jancu vonult Vásárhelyre. A vásárhelyi csapatok: Törekvés, Fortuna és CFR 33 nagy ünnepek keretében fogadták a kolozsváriakat. Elsősorban a Molnár és utána a CFR 33. pályáját avatták fel ünneplés keretében. Moricz Béla elnök rámutatott, hogy Vásárhelyen a fejlődés teljes útjára lépett a tekézés és örömmel jönnek minden alkalommal az ország bármely részéről ide a versenyzők. Román nyelven a megnyitót Vigu és Dezme-

ranu csapat-elnökök mondták el. Üdvözlőt Zegreanu a szöv. és a Victoria, Gergely a Jóbarát, Szilassi a Turul, Zöld a Matador, Szikszai a Törekvés, Hajnal a CFR, Molnár a Fortuna, Vig a Rapid és Dezmeranu az Avram Jancu csapatok nevében üdvözölték a jelenlevőket. A megnyitás után a következő mérkőzések folytak le: A Molnár pályán az FTC és Fortuna mérkőzött Fortuna 14 ponttal nyert. A CFR 33. pályán az Avram Jancu és CFR 33. játszott. Avram Jancu nyert 31 ponttal. Délután az FTC és CFR 33. játszott. FTC nyert 17 ponttal. Cassa-játék Avram Jancu és Törekvés között. Törekvés javára. Elnöki játék 9 bábura: Marosvásárhely. Mig a 3 bábura művész játék Kolozsvár javára dönt el. (Ghili, Moricz, Gergely, Szikszai, Hajnal, Molnár). 1000-nél több résztvevő élvezte a szép versenyeket és úgy a fogadás, mint a rendezés kiváló volt. A fogadó beszédet Molnár, Hajnal és Szikszai mondták. Ki kell emelni a CFR jól sikerült verseny pályáját, amely elsőrangú a maga nemében. A szövetség ezúton mond a vásárhelyi tekézőknek igaz köszönetet. — Kolozsvári hírek: Remény—Sport 67 pont a sport javára. Vasas—Remény 25. pont a Remény javára. Rapid—Stop 12. revás, 53 pont a Rapid javára. 16. Bástya—Victoria Turósnál játszik. Turul csapat vasárnap este Talpasnál játszik.

APRÓHIRDETÉSEK

E rovatban minden szó 1 lej. Vastagabb betűvel szedve 2 lej. A legkisebb apróhirdetés 10 lej. — ÁLLÁSTKERESŐK FÉLÁRON HIRDETHETNEK. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

ALKALMAZÁS

FÉRFISZABÓ tanuló felvesz Kiss uriszabó, Deák Ferenc-ucca 7.

ADÁS-VÉTEL

FIGYELEM! A legutolsó felszámoló árverés folyó hó 19-én lesz megtartva a Calea Victoriei 25. szám alatt.

Uraságoktól levett használt férfi ruhákat magas áron vesz és olcsón árusít. „Dorotheum” Főter 22. Albina bank udvar.

Élő, cserepes és vágott virágok, csokrok, koszorúk, kaméliák, azaliák, pálmák legolcsóbb árban szerezhető be. Prima szegfűk 8 lejért kaphatók Szathmáry kertészetében, Str. Grigorescu 13—15. (Rákóczi-u.) Telefon 730.

EGY sziliszkin bunda eladó. Értekezni Sándor harisnyauzletben, Főter 9.

EGERBEGYI rizlingbor kivitelre 12 lej. „Vadászkürt” (volt Györke vendéglőben Óvár) 3 fogásos ebéd étlap szerint 23 lej.

KÜLÖNFÉLÉK

Pantofarie Moderna Egyetem-u. 2., férfitalpalás 70, sarok 30, női talpalás 60, sarok 15 lej. Férfi vagy női cipők mérték után 450 lej. Elsőrendű anyagokból.

Hirsch férfiszabó műhelyét Wesselényi-u. 17. Hotel Transylvania udvaráról áthelyezte Wesselényi-u. 31. emeletre. Leszállított árak mellett

Moskovits és Társa konyhafelszerelési cikkek, üveg és porcellán-árak. Alpacca evőeszközök. Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruháza. Cal. Reg Ferdinand (v. Wesselényi-u.) 5. Telefon 579.

Neuman M. Kész férfiruhák áruháza háza. Urizabóság. Piața Unirii (Főter) 14 sz.

Keszei Albert könyv- és papírkereskedése és antiquáriuma. Bármely könyv olcsó antiquárban kapható. Cim, Piața Unirii (Főter) 7. szám. Hitelbank-épület

AZ ÉGŐ HÁZ TITKA

Mint ég és föld.

Mária testében tiszta lélek lakozott, míg a másik maga volt a romlottság. Juliette Bortponne a Montmartren volt otthon.

Koronázatlan királynője volt ennek a fertelmes negvednek. Mindenki ismerte őt. Mindenki félt tőle.

Az apacsok vezetői véres harcot vívtak egymással, hogy megszerezhessék maguknak.

Hirt és dicsőséget jelentett a Montmartren, ha valakinek Juliette volt a szeretője.

Gyakran talált a rendőrség a Montmartre szűk sikátoraiban két hullát, mind a kettőt kést szorongatott a kezében és halott arcukon ott égett a gyűlölet. Ezek rendszerint Juliette áldozatai voltak, mert mindig érette folyt a harc. Juliette csodálatos szépsége — mert csak szép lehetett az a nő, aki Máriára hasonlított — valósággal lenyűgözte a Montmartre kétes híri lakóit.

A Montmartreban úgy tudták, hogy Juliette Bortponne hirtelen eltűnt.

Nem is próbáltak utána nyomozni. A legkülönbözőbb hírek keltek szárnyra.

— Egy gróf szeretője lett! — mondták.

Volt egy másik verzió is, amely szerint a szép Juliette, az apacs királynő meghalt.

És most, amikor Mária megjelent az apacsnegyedben, mindenki őt tartotta Juliettának.

Az apacsok titokban szemrehányással illették egymást, mindegyiknek volt valami gyanuja, hogy melyikük vette el láb alól Juliettát. Persze bizdések törtek ki a piszkos lebujszók szűk oduiban, ilyen kifakadások halatszóttak:

— Te ölted meg Juliettát!

— Te vagy a gyilkos!

— Hol van Julietta?

De biztosat egyik sem tudott.

Képzeltető Montmartre népének meglepetése, amikor megjelent közöttük egy nő, akiről azt hitték, hogy azonos a Montmartre királynőjével.

Volt egy apacs, aki maga sem tudta a tisztességes nevét.

Itt vörös Jack-nak nevezte mindenki.

Ő volt az első, aki felismerte az új Juliettát.

Mintha meghült volna a vér az ereiben, amikor Mária elment mellette és felkiáltott:

— Hiszen ez Juliette volt!

Utánasiertet.

De ekkor már egy másik apacs is felismerte a Montmartre királynőjét.

A másikat is csak a gunynevén ismerte a Montmartre népe és a rendőrség.

Fekete Benoitnak szólította őt mindenki.

Ugy a vörös Jack, mint a Fekete Benoit ismerősek voltak a rendőrségen.

Fényképeiket a bűnügyi osztály őrizte és gondosan el volt téve ujjlenyomatuk is.

A vörös Jack és Benoit rémei voltak Páris e negyedének.

Benoit is azt hitte, hogy álmodik, amikor látta maga mellett elshannani a nő finom, karcu alakját.

— Mi ez? — kiáltotta.

Benoit nem teketóriázott sokat és megragadta Mária csuklóját. És ekkor Mária fölemelte a tört, hogy megfenyegesse támadóját.

Ekkor már Jack is odaért.

Szemtől-szembe álltak egymással a vörös Jack és a fekete Benoit.

Köztük ott állt a szerencsétlen nő.

— Az enyém a nő! — kiáltotta Jack.

— Tied a pokol! — kiáltotta Benoit.

— Ragaszkodom hozzá!

— Majd megtanítalak, te csirkefogó.

Egyre izgatottabb lett köztük a szóváltás.

Csak egy pillanat műve volt az egész.

(Folytatása következik.)

HIREK

Cikkeink közlését csak lapunk megnevezésével engedélyezzük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Reg. Ferdinand 75.
Telefon szám. 61.

Felelős szerkesztő: **HIDVÉGI A. LAJOS**

Időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognozisa szerint tovább melegedő, inkább csak nyugaton felhős időjárás várható kisebb csapadékra való hajlamosággal. Gyenge talajmenti fagyok még lehetségesek.

Csekély pénzért, pár óra alatt, ócskából ismét lehet új ruha, ha azokat Kolozsváron Czink festi, vagy tisztítja.

Zita excsászárnénál tett látogatást a spanyol exkirályné. Párisból jelentik: A spanyol exkirályné Steenockerzeleiben meglátogatta Zita excsászárnét. Az exkirályné egyik fia Louvainben kollegája Zita fiának, Ottónak.

Harminc centi magasan áll a hó Mariacell környékén. Bécsből jelentik: Mariacell környékén nagy havazás volt. Nehány óra alatt 30 centiméteres hóréteg borította a vidéket. Ausztria más részeiből is havazásokat jelentenek. A májusi hó Ausztriában a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Önkéntes vagyondézmára szólítják fel az angol polgárokat. Londontól jelentik: Lehetségesnek tartják, hogy közelebről az angol állampapírok birtokosait önként vállalandó áldozatokra szólítják fel, hogy a múlt évben 289.5 millió fontot kifizetett államadóssági kamatszolgálat összegét csökkenteni lehessen.

Súlyos szerencsétlenség az aranygyéresi anyagipargyárban. Tor-dáról jelentik: Abraham József, az aranygyéresi „Agyagipar rt.” tégla-gyárában alkalmazott munkást súlyos szerencsétlenség érte. A mozgásban levő prés gép elkapta a bal kezét és azt az alszárnál teljesen levágta. A súlyosan megsérült embert beszélgetőtársai a tordai kórházba, ahol azonnal megoperálták és azóta gondos orvosi ápolás alatt áll. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség okának megállapítására.

Mikor kell jelentkezni a járművek ellenőrzésére. A kolozsvári rendőrség a törvény ide vonatkozó szabásai alapján a szokásos járműellenőrzést a következő sorrendben ejti meg: 1. Mechanikus erővel vontatott járművek (autók): Május 25-én 1—100-ig, május 26-án 101—350-ig, május 27-én 351—500-ig, május 28-án 501—600-ig, május 30-án 601—800-ig, május 31-én 801—900-ig, június 1-én 901—1000-ig, június 2-án 1001—2000-ig, június 4-én 2001—2200 számig. 2. Mechanikus erő nélkül közlekedő járművek (kerékpárok): Június 10-én a következő sorszámmal bíró járművek: 1—500-ig, június 11-én 501—1000-ig, június 13-án 1001—1500-ig, június 14-én 1501—2500 számig. 3. Állati erővel vontatott járművek: Június 6-án az 1—100 szám közötti piaci bérkocsik. Június 15-én az 1—500 szám közötti magánjárművek. Június 16—30 között az 1—2500 sorszámu taligák és teherkocsik kerülnek sorra. Az ellenőrzést a rendőrkveszturán ejtik meg, a járműtulajdonok kötelesek az előírt napokon pontosan reggel 8 órakor előállítani járműveiket. A javítás alatt levő járművek tulajdonosai a közlekedési engedélyt mutatják be. A rendelet ellen vétőket a törvény teljes szigorával sújtják.

Rendőrtiszt állott a lengyel pénzhamisítóbanda élén. Varsóból jelentik: Hatvan főből álló pénzhamisító bandát tartóztattak le, kiknek feje egy Bromberg nevű volt rendőrtiszt. A hamisítók 2 és 5 zlonys érmeiket készítették s ezeket főként városokban helyezték el.

A detektívfilmtől megkotyagosodott fiucska lelötte játszópajtását, majd megszökött

SZATMÁR. Tragikus és a mai rossz irányba fejlődő gyermekmentálisra jellemző eset történt a napokban Szatmáron. A Szigetlanka város részben lakó Pap Pista tizennégy éves fiucska két hasonló koru barátja, Bati és Kádár Imre meglátogatta. Egy darabig játszottak, majd Bati egy izgalmas detektívfilm elbeszélésebe kezdett, amit társai nagy figyelemmel hallgattak. Közbe arra jött Pap Pista tízéves huga.

Bati utána szaladt, előrántott egy revolvért és hősködve szegezte a kislányra.

A kislány ijedten elmenekült, de a sikoltozásra két társa is odasielt Batihoz, aki

az elsőnek hozzálépő Kádár Imrere rálőtt. A golyó Kádárnak a gégejét furta keresztül.

Eszmélelen állapotban, nagy vérvesztéssel szállították be a kór-

házba, ahol még mindig nem tért magához.

A lövés zajára összefutott szomszédság és szülők anyira el voltak foglalva a megsebesült gyermek gondozásával, hogy észre sem vették, amikor a gyilkos revolverhős, mint a kámför elillant a tett színhelyéről. Amikor koreszni kezdtek, már seholl sem volt, — a temetőn keresztül megszökött, a temető árkában eldobja magát a gyilkos szerszámot és a golyókat, melyeket a csász később meg is talált.

A rendőrség keresi az elszökött gyermeket, de még nem sikerült nyomára akadnia.

A Bati-gyerek apja kőműves, aki elment Bukarestbe munkát és kenyeret keresni, anyja a piacon árul és így nem csoda, ha a mai gyermek ilyen körülmények között az izgalmas, de annál kevésbé nevelő kalandorfilmeket tekintti utmutatójánál és halad biztos léptekkel a bűn felé.

Személtérakó telep a Strada Fäntinelli és Garibaldi uccák közötti piacon. Az igen szépen kiépült nyilegyenes Vasváry Pál-ucca végén van ez a piacnak szánt meglehetősen nagy tér villákkal és izléses tisztviselő házakkal körülvéve. Az elmúlt években a város ezen helyről kavicsot és porondot bányásztatott, miáltal a tér közepén két hatalmas gödör keletkezett. E gödröket betöltendő, most idehordják az uttestekről össze-sepert szemetet és ahelyett, hogy a gödrökbe öntenék, buckákba raknak a gödrök szélére. A környékbeli lakosok ezen felbuzdulva, szintén idehordanak mindentféle szemetet, aminek rothadása megfertözi a környék levegőjét és veszélyezteteti a közegészséget. Felhívjuk a városi köztisztviselési hivatal figyelmét ezen türethetetlen állapotra.

A PARK-szanatórium gőzfürdőjében, Monostori-ut 62. sz., gőz- és kádfürdő ára 30 lei. Pedikűr, massage 15 lei.

Már a csokoládé sem édes üzlet... Fr. Stollwerck brassói csokoládégyár múlt évi mérlegét 25 millió lej alaptólé mellett 7 millió lej veszteséggel zárta.

Kartellbe léptek a romániai légy-papirgyárak. A romániai jelentősebb légy-papirgyárak egységes és eladási feltételekre vonatkozólag, valamint a termelés kontingálására ügyében egyezményt kötöttek, melyet aláírtak: Herezeg Géza Kolozsvár Mira védjegyü, Azurol Arad-Fox védjegyü, Schulz et Co. Temesvár Acroxon védjegyü és Sumurun Cernauti gyárak.

Nyolcszáz vagon telefonanyagra kapott megrendelést a Resica. A Morgan telefontársaság a napokban 800 vagon telefonanyag és alkatrész megrendelést eszközölt a Resica-műveknél. A rendelés értéke meghaladja a 3 milliárd lejt. Több száz vagon anyagra adott megrendelést a Resicának a hadügyminisztérium is, úgy, hogy a resicai üzemek a közeli napokban ismét teljes kapacitással felveszik a munkát.

Ujabb bírói kényszerlikvidációs kérések. Halmi Takarékpénztár Rt. Halmeu, 24 évvel ezelőtt alakult pénztársaság, amelynek 500.000 lej alap és 700.000 lej tartaléktőkéje volt, a szatmári törvényszéken kényszerlikvidációs eljárás beindítását kérte. — Löblé László borszeszgyári Rt., valamint a Triton szeszgyári Rt. bírói likvidálást kérte a nagyváradi törvényszéken. Vagyonleltárt, hitelezők, adósok névjegyzékét nem mellékelte, miután üzleti könyveit a vizsgálóbíró lefoglalta. Ugyancsak kényszerlikvidációt kért Váradon özv. Ecsedi Antalné vegyeskereskedés is.

Egész Európa egy örültek háza — mondja Tasca az új kereskedelmi miniszter

BUCURESTI. Tasca, az új kereskedelmi és iparügyi miniszter tegnap átvette minisztériumát. A miniszter az előtte megjelent képviselői kar-nak, valamint a nála megjelent sajtó-delegátusoknak hosszú beszédet tartott és az új rendszer eljövételét hangzta.

A Dimineata munkatársa megkérdezte a minisztert, hogy mit ért ez alatt, amire a miniszter a következő kijelentéseket tette:

A gazdasági individualizmus el-tünőben van. Lehet, hogy egy etapistá (állami), az is lehet, hogy egy nem politikai értelem-ben vett kommunista, vagyis olyan kommunisztikus gazdasági rendszer jön.

Európa az örültek háza,

de nem gyógyíthatatlan.

A kereskedelmi miniszter beszéde a politikai és társadalmi körökben nagy feltűnést keltett.

Szabadlábba helyezték Domokos Haraga Balázst. Tegnap a vizsgálóbíró rendeletére szabadlábba helyezték Domokos Haraga Balázst, akit azzal gyanúsítottak, hogy használt okmánybélyegeket tisztára mosott és mint újakat hozta forgalomba.

Bonyodalmak egy ötszáz lejes felváltásánál. Érdekes és a szereplő személyekre nézve egy kissé kínos ügy került ki egy 500 lejes felváltásból. S. R. nevű urhölgy odaadott tegnap este R. Olivér nem éppen beszámítható állapotban levő vasúti tisztviselőnek egy 500 lejest, hogy váltsa fel. R. ur tette készen bement éppen az utjába eső Bikfalvi-féle vendéglőbe, ahol összetalálkozott Balogh Márton vendéglőtulajdonossal, aki-vel már régi ismeretségben áll. Ugyan is tartozik már két és fél éve a vendéglősnek 326 lejjel. Egyenesen hozzáfordult és kérte, hogy a pénzt váltsa fel. A vendéglős, mint üzletember, a pénzt elfogadta, azonban kijelentette, hogy csak azt hajlandó visszafizetni, ami a 326 lej levonásával megmarad. R. ur szomorú szívvel panaszkodott a dolgot a hölgynek, aki mindjárt jelentést tett a rendőrségen és a kiküldött rendőr mindhármukat bekísérte. Eredményképpen R. Olivér majdnem a rendőrségen aludt, továbbá felvették a jegyzőkönyvet és az ügynek a törvényszék előtt lesz a folytatása.

Ősszel választ Ausztria. Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti tanács kimondotta a törvényhozó testület feloszlását. A törvényhozó testületi választások ősszel lesznek.

Három millió frankkal járul hozzá Sváje a népszövetségi palota költségeihez. Genfből jelentik: A svájci szövetség tanács 3 millió svájci frank hozzájárulást engedélyezett a népszövetségi palota céljaira.

Ötvenéves a würzburgi egyetem. Berlinből jelentik: Tegnap megünne-pelték a würzburgi egyetem fennállásának félszázados jubileumát Würzburgban.

Primaria Municipiului Cluj.

8053—1932. szám.

Hirdetmény

(Magyar fordítás.)

Cluj város polgármesteri hivatala ideiglenes jelleggel és próbaképpen alkalmazna egy, vagy két megfelelő képesítésű és a szükséges gyakorlati szaktudással is rendelkező kertészt a város területén levő közterek munkálatainak elvégzésére és lefolytatására.

Azok a pályázók, akik ezt az alkalmazást elnyerni óhajtják, bélyeges kéréseiket és csatolva azon bizonyítványukat, amelyek a képesítésüket és eddigi gyakorlatukat is igazolják, adják be a városi tanács iktatójánál, három nap leforgása alatt.

Cluj, 1932. május 11-én.

Primaria Municipiului Cluj.

Rendkívül súlyos rendelkezéseket tartalmaz a valutabehozatali tilalmat elrendelő minisztertanácsi jegyzőkönyv

BUCURESTI. (Rador.) A Monitorul Oficial ma délelőtti számában közli a minisztertanácsi jegyzőkönyvet, amely a valutabehozatali tilalomról szól. A 9 szakaszból álló rendelet a következőket tartalmazza:

1. A külföldi valuták és pénz nemek behozatala tilos.
2. A tilalom keresztülvitele és végrehajtása a vámvezérigazgatóságra bízatik.
3. Pénzeslevélben és postacsomagokban érkező külföldi pénznemeket a postahivatalok a kompenzációs pénztárhoz juttatják, amely azok értékét 20 százalékos levonással lejben kifizeti a címzeteknek.

A negyedik szakasz a kompenzációs költségekről, a nyomozási jutalmak-

ról és az ezzel kapcsolatos eljárásról szól.

5. Azok a bankjegyek, amelyek a rendelet mai kihirdetésétől számított 10 napon belül érkeznek, a kompenzációs pénztár által teljes értékben kifizettetnek, ha 3 napon belül a pénztárnál bejelentetnek.
6. A külföldről Romániába jövő utasok 20 ezer lej értékű külföldi pénzt hozhatnak magukkal. Az ennek nagyobb értékű letétbe helyezik a vámhivatalnál, amelytől kettős nyugtát kapnak és a kompenzációs pénztár e nyugta alapján lejben kiszolgáltatja a pénzt.
7. Idegen állampolgárok annyi külföldi pénzt hozhatnak maguk-

kal, amennyit akarnak, de bejelentési kötelezettség mellett,

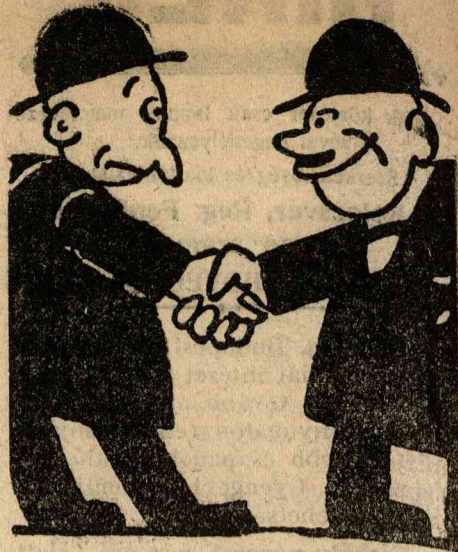
és távozáskor igazolni tartoznak a külföldi pénz hovatfordítását.

A nyolcadik és kilencedik szakasz a rendelet ellen vétőkre megállapított büntetéseket tartalmazza.

A lej-stabilizációt szolgálja a valutarendelet

A Lupta szerint ezt az új rendeletet a francia szakértők sugalmazták, akik a lej stabilizálását kívánják ezzel alátámasztani. A lap szerint a Banca Nationala mellett egy a valuta-kivittelt és arany-kivittelt ellenőrző hivatal állítanak fel. Erre vonatkozólag rövidesen újabb rendelet fog megjelenni.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok, mit jelent az, hogy pont azon a napon rendelték el a valutabehozatali tilalmat, amikor Rist ur azt a kijelentést tette, hogy egymilliárd francia frank kell az ország szanálásához?

— Erre vonatkozólag csak azt mondhatom, hogy kitünően állunk és ha utánunk is dobnák azt az egymilliárd frankocskát, akkor sem kellene...

— Hát ezt honnan veszi?

— Na hallja, ha nem engedik be a külföldi pénznemeket!

— Kedves Pancser ur, ha már itt tartunk, legalább annyit mondjon, hogy nem anyagi állapot-e az, hogy Rist ur csak úgy ajánlgatja nekünk az egymilliárd frank kölcsönt? ...

— Hát ez bizony nem anyagi, hanem pokoli állapot.

— De miért?

— Megmondom azt is. Ipszilon ur már hosszú ideje volt a menyországban és nagyon unatkozott. Egy napon engedélyt kért arra, hogy lemelessen a pokolba Iksz barátját meglátogatni. Miután megkapta az engedélyt, lement a pokolba és azt látja, hogy az ő Iksz barátja ott hentereg egy diványon és mellette, körülötte mindenütt gyönyörű, hiányosan öltözött nők tréfálkoznak, enyegelnek vele.

„Mi az Iksz, — csodálkozik Ipszilon, — ez a sok szép nő mind a tied?”

„Ugy, ahogy mondom.”

„Na, ez remek. És az enyémeik is lehetnének?”

„Parancsolj kérlek, amelyik csak teszik.”

Nosza Ipszilon kiválasztja a legszebb nőt és visszavonul vele. Nehány perc múlva dühösen jön vissza:

„Te Iksz, hiszen ez a nő nem is nő.”

„Na, — mondja Iksz, — azért pokol ez.”

— Egyszóval Rist ur milliárd frankos kölcsönajánlata sem kölcsön?

— Ezért van az, hogy a pokoli életnél maradunk.

Idegen hadihajók romániai látogatása

BUCURESTI. A jövő hét folyamán több külföldi hadihajó látogat Romániába és felkeresi a Fekete tengeri kikötőket. Constancában 2 amerikai, 1 francia, 1 olasz és 2 török hadihajó látogatását várják.

Rist Nagyszebenben

BUCURESTI. Charles Rist, a francia pénzügyi szakértő csütörtök este Nagyszebenbe utazott, ahol szombat estig marad, majd visszatér Bukarestbe.

Még bizonytalan Amerika részvétele a lausannei konferencián

LONDON. Az amerikai kormány mindaddig nem juttatta kifejezésre azt a kívánságát, hogy megfigyelőként óhajtana küldeni a lausannei konferenciára. Ennek ellenére fennáll a lehetősége annak, hogy amerikai képviselő megjelenik Lausanneban, ha az értekezlet a jóvátételen kívül egyéb kérdéseket is meg fog tárgyalni.

Gyilkosság 2 pengő 18 fillérért

NYIREGYHÁZA. Polgár község közelében a 8-as számú vasuti őrházban meggyilkolva találták Nagy Imre pályőr 26 éves feleségét. Tegnap sikerült elfogni a tettest Kocsis János napszámos személyében. Elmondta, hogy Barna István nevű barátjától kapott egy rohamkést és azzal hajtotta végre a gyilkosságot. A napokban bement az asszonyhoz és egy pengőt kért tőle kölcsön, amit meg is kapott. Másnap már 10 pengőt kért az asszonytól, aki azonban csak egyet akart adni. Erre Kocsis előrántotta kését és halálra szurkálta vele az asszonyt. Azután magához vette az asszonytól levő 2 pengő 18 fillért és elment. A gyilkos vallomása után barátját, Barna Istvánt is letartóztatták.

Hindenburg unokaöcssei 12 millió dollárt örököltek

NEWYORK. Báró Auerswald német író két fia nagyapjuk után 12 millió dollárt örököltek. A nagyapa évekekl elszorult vándorolt ki Kalifornia, ahol aranyásós lett és nagy vagyona tett szert. Az Auerswald-család rokonságban áll a Hindenburg-Beneckendorff-családdal. A két szerencsés örökös Hindenburg birodalmi elnök unokaöccse.

Fényes Lászlót in contumaciam elítélték

BUDAPEST. Fényes László az Arbeiter Zeitungban Schill tábornok halálával kapcsolatban cikket írt, amelyben különböző szabálytalanságokkal vádolta meg a margitkörtű fogház vezetőjét. Emiatt eljárás indult ellene. Tegnap tárgyalta ügyét a büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa, amely in contumaciam bűnösnek mondotta ki, de nem szabott ki büntetést. Megállapította a törvényszék, hogy Fényes László cikke csorbítja a magyar állam megbecsülését és hitelét.

Bethlent megoperálták

BUDAPEST. Gróf Bethlen Istvánt az elmúlt napokban fájdalmas csont- és hártágyulladás támadta meg és ezért kisebb műtétnek vetette magát alá. A műtét jól sikerült. Bethlennek fájdalmi enyhültek, de néhány napig pihennie kell, úgy, hogy csak pünkösdtől után vehet újra részt a politikai életben.

Már 280 Leierért festek szobákat LAZAROVITS Str. Reg. Maria (Deák F.-u.) 32. SZOBAFESTŐ

A konverzióra hivatkozva tagadta meg fizetéseit egy falusi kereskedő

CLUJ-KOLOZSVÁR. A mezőgazdasági adósságok konverziója erősen izgatja a fantáziákat. A pesszimisták bizonyára hivatkozni fognak az alábbi esetre:

Jonás Hirsch ludasi textil és diszmiáru kereskedő körlevélben jelentette be hitelezőinek, hogy nem fizet, mert mint községi birtokos igénybe veszi a konverziós törvényt.

Dobrescu bukaresti polgármester budapesti beszédéből:

„Nagy szükség van a kölcsönös megértésre, mert enélkül rettenetes veszélyekkel kell szembenézni”

BUDAPEST. Ripka budapesti főpolgármester meghívására Budapesten járt Dobrescu Demeter, Bukarestfőpolgármestere, kinek tiszteletére a magyar főváros a Gellért szállóban bankettet is adott. A banketten, amely igen meleg hangulatban folyt le,

számos pohárköszöntő hangzott el a román-magyar közeledést emlegetve.

Ripka főpolgármester pohárköszöntőjére Dobrescu válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— Budapesti látogatásom hivatalos jellegén túl remélem, hogy utam hozzájárul a magyar-román kapcsolatok elmélyítéséhez. Az egyik főváros polgármestere látogatja meg most a másik fővárost. Ez azt jelenti, hogy a két városnak feltétlenül közelednie kell egymáshoz, hiszen ne felejtjük el, hogy mindenütt a városok reprezentálják a nemzetek intellektuálisát. A béke szelleme, a megértés gondo-

lata, az együttműködés megvalósítása az intelligens emberek dolga. Azonkívül a fővárosok sokban hasonlítanak egymáshoz és minthogy a közmopolitizmus jelképezői, elsősorban alkalmasak arra, hogy rajtuk keresztül játszódjék le az a folyamat, amely a kölcsönös megértést és együttműködést eredményezi. Nagy szükség van erre a kölcsönös megértésre, mert enélkül rettenetes veszélyekkel kell szembenézni. Nagy szükség van erre a kölcsönös megértésre, mert enélkül rettenetes veszélyekkel kell szembenézni. Nem titkolom, hogy szerintem egy új világháború Európa teljes pusztulását jelentené és tudomásul kell vennünk, hogy egy új világháború — bárki is legyen a fegyveres győző — mindenütt a teljes felfordulást és a kaotikus forradalmat eredményezné. Ezért vagyok én pacifista, ezért igyekszem keresni a megértést a szomszédban, ezért vagyok itt Budapesten is és remélem, hogy látogatásom nem lesz haszontalan.

LEGUJABB

Rist francia szakértő ma reggel Nagyszebenbe utazott, ahol a pénzügyigazgatóságon tart inspekción. Nagy valószínű, hogy innen más erdélyi pénzügyigazgatóságok látogatására indul.

A tegnapi valuta-tiltó rendelettel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a devizaellenőrző rendelet is jön. A pénzügyminiszter ezt a hírt a legerélyesebben megcáfolta.

A valuta-tiltó rendelet kapcsán a valutákban nagy emelkedés mutatkozik. A font 838—850-re, a Napoleon 686-ról 700-ra, a francia frank 664-ről 690-re emelkedett. Ez a hullámvás ma délelőtti folyamán valamennyire megnyugodott, de az árak nem szálltak le.

A kormány átszervezése körül hetek óta tartó izgalom végre lecsendesedett. A Curentul szerint Tataru erdélyi miniszter nem akart lemondani, csak amikor Jarga miniszterelnök levelet írt hozzá, adta be a lemondását. Az alminiszterek közül helyükön maradtak Ottescu, Munteanu Râmnice, Pangal, Bratescu és Brandsch kisebbségi miniszter.

A Curentul szerint ez csak bevezetője a kormány nagyobb átszervezésének.

A pénzügyminiszter a vámhivatalok részére új utasítást ad ki, nehogy a külföldi valuták behozatalával kapcsolatos rendelkezések folytán az idegen forgalom kárt szenvedjen.

Nagy árvíz pusztít Dél-Beszarábiában. Sok ottani város és falu víz alá került. A beszarábiai lapok halottakról is beszámolnak.

Völci községben tegnap este a zsidó templomot kirabolták. A rablók sok kezszert vittek magukkal. A rendőrség a nyomozást megindította.